Natura 2000-handleplan 2022–2027
Søer ved Tårup og Klintholm

Natura 2000-område nr. 118
Habitatområde H102

Juni 2024

Kolofon

Titel: Natura 2000-handleplan 2022-2027 for Søer ved Tårup og Klintholm. Natura 2000-område nr. 118. Habitatområde H102

Udgiver: Svendborg Kommune
Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge
www.svendborg.dk

Nyborg Kommune
Torvet 1
5800 Nyborg
www.nyborg.dk

År: 2024

Forsidefoto: Overdrev og vandhuller ved Klintholm. *Foto: Dorit Fruergaard*
Baggrundskort: *Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur: Skærmkort-dæmpet, WMS-tjeneste.*

Resumé: Natura 2000-handleplanen for N118 Søer ved Tårup og Klintholm 2022-2027 er en udmøntning af den statslige Natura 2000-plan Søer ved Tårup og Klintholm 2022-2027. Handleplanen beskriver den indsats, der skal igangsættes i Natura 2000-området inden udgangen af 2027. Natura 2000-området består af Habitatområde H102 Søer ved Tårup og Klintholm.

Natura 2000-området er på ca. 46 ha og består af to adskilte kystnære arealer ved henholdsvis Tårup Strand i Nyborg Kommune og Klintholm i Svendborg Kommune.

Indsatsen i denne planperiode er rettet mod at vedligeholde tidligere indsatser for at sikre arealerne med kalkoverdrev ved Klintholm og kystklinten ved Tårup en hensigtsmæssig drift og pleje og arbejdet med at opnå naturmæssig robusthed og sammenhæng i områdets natur fortsættes. I begge delområder fortsættes arbejdet desuden med at sikre egnede levesteder for klokkefrø og stor vandsalamander. Ved Klintholm iværksættes en bekæmpelse af invasive arter på strandvolde på 2 ha.

Indsatsen udføres både på offentligt ejede arealer (Klintholm I/S) og private arealer. Projekter på private lodsejeres arealer gennemføres af kommunen og i videst muligt omfang gennem frivillige aftaler. Der findes blandt andet en række understøttende tilskudsordninger, som kan søges gennem Landbrugsstyrelsen og Miljøstyrelsen, samt midler til Life-projekter, som medfinansieres af EU.

Må citeres med kildeangivelse.

Svendborg Kommune

Nyborg KOMMUNE

Indhold

1. Baggrund 4

1.1 Den lovgivningsmæssige ramme 4

1.2 Miljøvurdering af handleplanen 5

2. Beskrivelse af Natura 2000-området Søer ved Tårup og Klintholm 6

2.1 Områdebeskrivelse 6

2.2 Vigtigste naturværdier 6

2.3 Målsætninger for habitatområdet Søer ved Tårup og Klintholm 6

2.4 Indsatsprogram 6

3. Gennemførelse af Natura 2000-handleplan for sidste planperiode 8

3.1 Redegørelse for gennemførelse af sidste Natura 2000-handleplan (2016-2021) 8

3.2 Foreløbig vurdering af gennemførelse af sidste Natura 2000-handleplan 9

4. Behov for indsatser i 3. planperiode 10

5. Indsatser fordelt på aktør 11

6. Prioritering af den forventede indsats 12

7. Forventede initiativer og plan for interessentinddragelse 12

Bilag 1: Kort 13

Foto: Dorit Fruergaard

Kalkoverdrev er arealmæssigt dominerende og områdets forekomster har potentiale til at få en høj naturmæssig værdi.

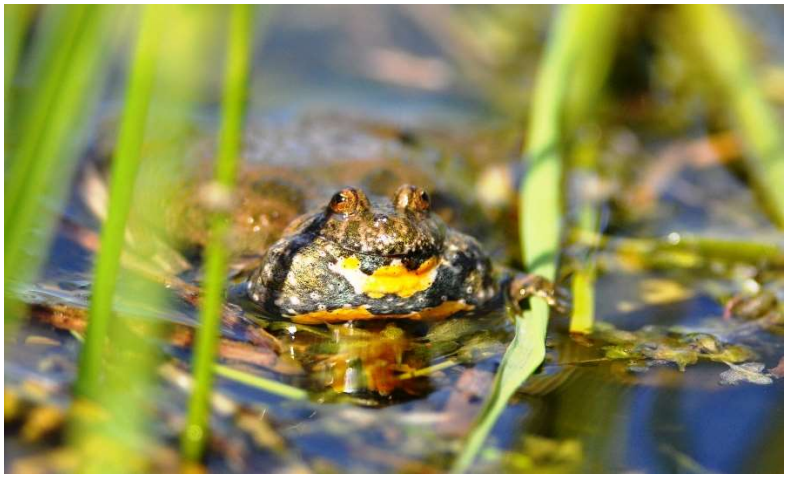

Foto: Mogens Lind Jørgensen

Natura 2000-området er specielt udpeget for at beskytte bestanden af klokkefrø og stor vandsalamander, samt de mange rentvandede søer.

1. Baggrund

EU's habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiver forpligter medlemslandene til at virke aktivt for at sikre en god naturtilstand i de udpegede Natura 2000-områder. Der er udpeget 257 Natura 2000-områder i Danmark.

Miljøstyrelsen tilvejebringer det faglige grundlag for indsatsen (basisanalyser) og udarbejder hvert 6. år overordnede Natura 2000-planer for hvert område med mål og indsatsprogram. Planerne beskriver målene for de enkelte Natura 2000-områder og fastlægger de indsatser, der skal ske inden for planperioden. Planerne for 2022-2027 er tredje generation af Natura 2000-planer. Natura 2000-planerne kan ses på Miljøstyrelsens hjemmeside https://mst.dk/erhverv/rig-natur/naturindsatser/natura-2000/natura-2000-planlaegning-2022-2027.

Kommunerne skal på baggrund heraf og for hvert Natura 2000-område udarbejde en Natura 2000-handleplan, der beskriver, hvordan den statslige plan konkret vil blive realiseret inden for kommunens geografiske område på land og kommunens kystnære områder.

Planlægningen for de skovbevoksede, fredskovspligtige arealer varetages dog af Miljøstyrelsen og gennemføres hvert 12. år i Natura 2000-skovhandleplaner. Der er ikke udpeget skovhabitatnaturtyper i dette Natura 2000-område.

Kommunerne er hver især ansvarlige for, at handleplanerne gennemføres inden udgangen af år 2027.

Denne handleplan gør rede for, hvordan Natura 2000-planen for område nr. 118, Søer ved Tårup og Klintholm vil blive gennemført i 3. planperiode, der dækker 2022-2027.

Hovedformålet med Natura 2000-indsatserne i perioden 2022-27 er:

1. Fokus på mere naturlige processer og naturens robusthed.
2. Sikre og forbedre tilstanden af den eksisterende natur og levesteder.
3. Bekæmpe invasive arter.

Handleplanen er udarbejdet af Nyborg og Svendborg Kommuner. Den offentlige lodsejer Klintholm I/S har ikke ønsket at udarbejde en selvstændig forvaltningsplan. Arealerne på Klintholm I/S indgår derfor i den kommunale handleplan.

1.1 Den lovgivningsmæssige ramme

Den lovgivningsmæssige baggrund for handleplanerne findes i:

- Miljømålsloven (lovbekendtgørelse nr. 692 af 26. maj 2023).
- Naturbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelsen nr. 1392 af 4. oktober 2022).
- Bekendtgørelse om kommunalbestyrelsernes Natura 2000-handleplaner (bekendtgørelse nr. 944 af 27. juni 2016).

Det er kommunalbestyrelsen, der er ansvarlig for at gennemføre Natura 2000-planen på de privatejede arealer. Offentlige lodsejere er ansvarlige for at gennemføre Natura 2000-planen på deres egne arealer.

Handleplanen skal ifølge lovgivningen indeholde nedenstående:

- En prioritering af myndighedens forventede forvaltningsindsats i planperioden på baggrund af en opgørelse af behovet for konkrete forvaltningstiltag.

- De forventede initiativer, som myndigheden vil tage for at gennemføre Natura 2000-handleplanen, herunder en plan for interessentinddragelse.

- En oversigt over fordelingen af indsatsen mellem kommunale myndigheder, Miljøstyrelsen og offentlige lodsejere.

- En redegørelse for gennemførelsen af handleplanen for den forudgående 6 års periode, der gør det muligt at vurdere, i hvilket omfang Natura 2000-handleplanen er gennemført for den forudgående periode.

Handleplanen skal være så konkret, at dens gennemførelse kan vurderes. Dog må handleplanen ikke foregribe det præcise indhold af de aftaler eller afgørelser, der træffes i forhold til den enkelte lodsejer i forbindelse med gennemførelsen af handleplanen.

Handleplanen skal i samspil med vandplanlægningen realisere Natura 2000-planen for så vidt angår vandbehov for de naturtyper, som er direkte afhængige af et vandøkosystem. Natura 2000-planens mål om forbedret vandkvalitet i større søer, vandløb, fjorde og kystvande realiseres gennem indsatsen i vandplanlægningen og skal ikke indgå Natura 2000-handleplanerne. Ligeledes sker indsatsen for reduktion af kvælstofdepositionen gennem husdyrgodkendelsesloven mv. og skal ikke indgå i Natura 2000-handleplanerne.

Indsatsprogrammet i Natura 2000-planerne er afstemt, så den økonomiske ramme og den krævede indsats i planerne passer sammen. Til gennemførsel af planerne stiller staten en række virkemidler til rådighed, ligesom det forudsættes, at kommunerne bidrager økonomisk via de midler, som kommunerne er blevet økonomisk kompenseret for af staten (DUT-midlerne).

Handleplanmyndigheden skal forsøge at indgå frivillige aftaler med lodsejere om drift. Hvor dette ikke er muligt, skal myndigheden påbyde en bestemt drift, hvis det er nødvendigt for opnåelse af målene i Natura 2000-planen eller for at forhindre forringelse og forstyrrelse.

1.2 Miljøvurdering af handleplanen

Svendborg og Nyborg Kommuner har vurderet, at denne handleplan ikke falder ind under miljøvurderingsloven og dermed skal der ikke udarbejdes screening eller miljøvurdering af handleplanen.

Der er to forhold, som skal vurderes, jf. miljøvurderingslovens §8, i forhold til om handleplanen er underlagt miljøvurderingsloven: Om handleplanen sætter nye rammer for fremtidige anlægstilladelser, og om handleplanen vurderes at kunne påvirke internationalt udpegede naturbeskyttelsesområder væsentligt (Natura 2000-væsentlighedsvurdering).

Det er Svendborg og Nyborg Kommuners vurdering, at handleplanen ikke sætter nye rammer for fremtidige anlægstilladelser, som ikke allerede er fastsat i den gældende Natura 2000 forvaltning, jævnfør fortolkninger i Natur- Miljøklagenævnets afgørelser 20/12797 og 22/07343. Heri fortolker klagenævnet, at planer der ikke indeholder kriterier eller vilkår, som bestemmer hvorledes den bevilgende myndighed behandler en ansøgning om anlægstilladelse, ikke sætter nye rammer for fremtidige anlægstilladelser. Det vurderer Svendborg og Nyborg Kommuner også er gældende for denne Natura 2000-handleplan, idet handleplanens indhold med bekæmpelse af invasive arter og videreførelse af igangværende tiltag, ikke sætter nye rammer.

Det er Svendborg og Nyborg Kommuners vurdering, at handleplanen er direkte forbundet med og nødvendig for Natura 2000-områdets forvaltning og dermed ikke er omfattet af krav om en Natura 2000-væsentlighedsvurdering, jf. habitatdirektivets artikel 6, stk. 3.

For samtlige Natura 2000-planer er der foretaget en strategisk miljøvurdering (SMV). Natura 2000-planerne og de tilhørende miljøvurderinger kan findes på Miljøstyrelsens hjemmeside under Natura 2000, tredje generations planer (2022-2027).

2. Beskrivelse af Natura 2000-området Søer ved Tårup og Klintholm

2.1 Områdebeskrivelse

Natura 2000-området er på ca. 46 ha og består af to adskilte kystnære arealer ved henholdsvis Tårup Strand i Nyborg Kommune og Klintholm i Svendborg Kommune. Det nordlige område ved Tårup Strand består af en campingplads, hvor der er etableret syv småsøer. Området ved Klintholm er et tidligere indvindingsområde for kalk. Kalkgravningen har efterladt en række rentvandede og kalkrige søer med undervandsvegetation af bl.a. kransnålalger. Herudover har Fyns Amt, Naturstyrelsen, Svendborg Kommune og Klintholm I/S gennem en årrække etableret en del mindre søer, så området ved Klintholm nu rummer 21 søer og småsøer. Ved Tårup er der registreret klokkefrø i en småsø og stor vandsalamander i en anden småsø. Ved Klintholm er der registreret klokkefrø i ni småsøer.

Området indeholder desuden kalkoverdrev ved Klintholm, kystklint ved Tårup samt strandvold med enårige og flerårige planter.

Natura 2000-området har en relativ beskeden størrelse, og en stor del af klokkefrøens levesteder ligger uden for Natura 2000-områdets afgrænsning.

2.2 Vigtigste naturværdier

Natura 2000-området er specielt udpeget for at beskytte bestanden af klokkefrø og stor vandsalamander, samt de mange rentvandede småsøer af typen kransnålalgesø og næringsrig sø.

Kalkoverdrev er arealmæssigt dominerende og områdets forekomster af naturtypen har potentiale til at få en høj naturmæssig værdi.

2.3 Målsætninger for habitatområdet Søer ved Tårup og Klintholm

Det overordnede mål for dette område er beskrevet i afsnit 3.1 i statens Natura 2000-plan og de konkrete mål i afsnit 3.2.

Målet er, at områdets to delområder kommer til, hver for sig, at bestå af sammenhængende naturarealer. Disse områder vil tilsammen fungere som kerneområde for den østfynske bestand af klokkefrø og stor vandsalamander. Området vil desuden udgøre en spredningskilde for de pågældende arter til de omgivende arealer. Søerne i området sikres med et varieret dyre- og planteliv således, at de udgør optimale levesteder for klokkefrø. Der skal være særligt fokus på klokkefrø. De lysåbne naturtypers areal med fokus på kalkoverdrev sikres og udvikles mod bedre naturtilstand.

Målsætningerne konkretiseres i Natura 2000-planens afsnit 4.1 og 4.2 i form af et indsatsprogram med generelle retningslinjer, der gælder for alle områder, og områdespecifikke retningslinjer, der gælder for det enkelte Natura 2000-område.

2.4 Indsatsprogram

Generelt skal der arbejdes for at sikre de lysåbne naturtyper en hensigtsmæssig hydrologi, drift og pleje og der skal arbejdes for at sikre egnede levesteder for områdets arter. Og der skal arbejdes på at opnå størst mulig naturmæssig robusthed og sammenhæng i områdets natur. Igangværende projekter og indsatser fra tidligere planperioder afsluttes og gennemførte indsatser vedligeholdes.

For habitatområdet ved Tårup og Klintholm gælder specifikt, at der skal iværksættes en bekæmpelse af invasive arter på 2 ha med fokus på arealer med en kortlagt forekomst af invasive arter på over 10 % dækning. Der er tale om rynket rose på strandvold ved Klintholm.

Oversigtskort Natura 2000-området Søer ved Tårup og Klintholm

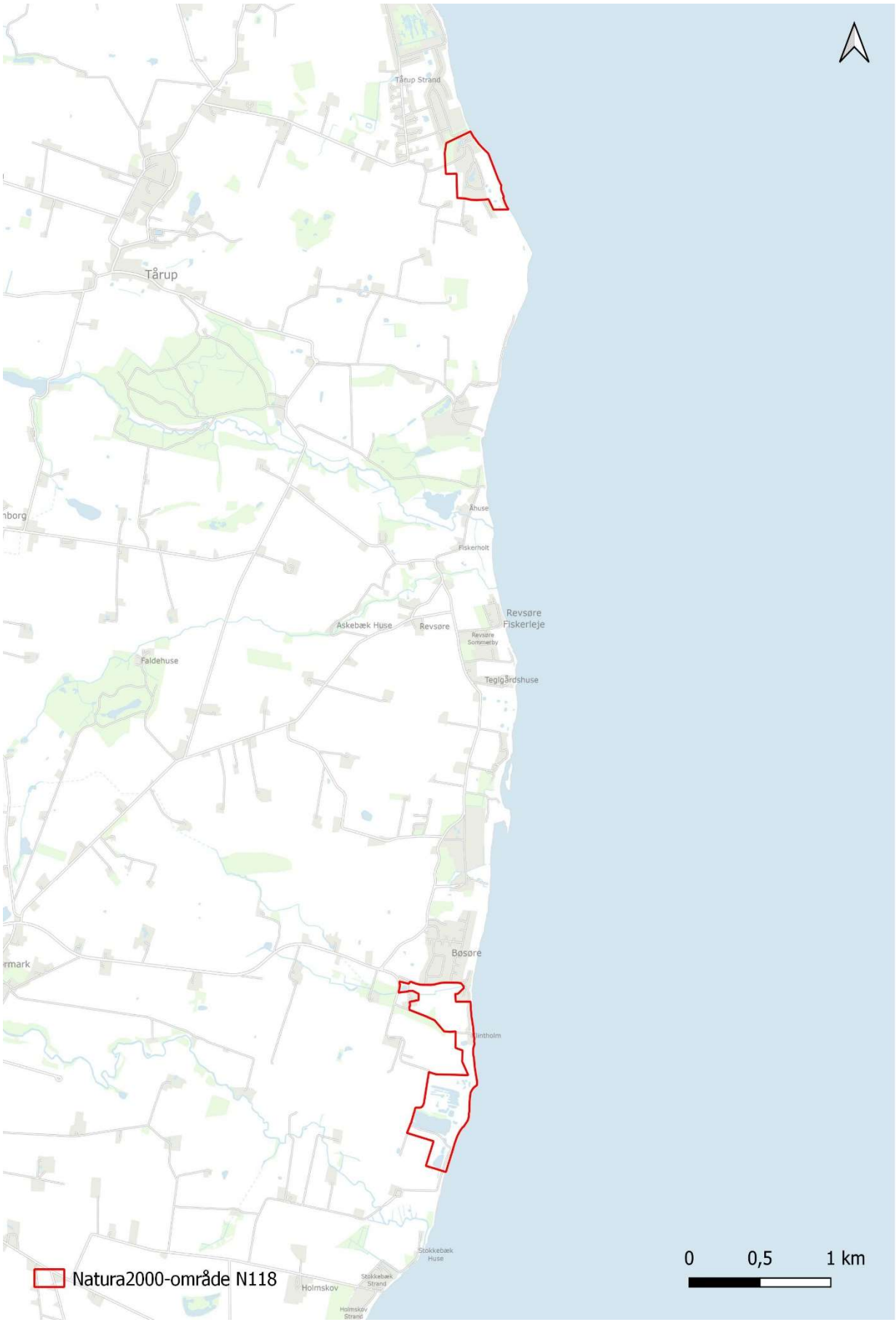

3. Gennemførelse af Natura 2000-handleplan for sidste planperiode

3.1 Redegørelse for gennemførelse af sidste Natura 2000-handleplan (2016-2021)

Handlingerne i første planperiode blev gennemført.

Handleplanerne for anden planperiode (2016-2021) har været gældende siden udgangen af 2017. Kommunerne har i perioden 2017-2021 arbejdet for at gennemføre den indsats, der blev beskrevet i Natura 2000-planen for 2016-2021.

I anden planperiode var der ikke medtaget nye indsatser i Natura 2000-planens indsatsprogram, men kommunerne skulle være særligt opmærksomme på kalkoverdrev og klokkefrø.

Afgrænsningen af Natura 2000-området blev ændret i planperioden. Mindre arealer med bygninger og et omdriftsareal blev taget ud, mens arealer med småsøer og arealer med potentiale for naturudvikling blev taget ind. Det samlede areal blev øget fra ca. 36 ha til ca. 46 ha. Redegørelsen for indsatsen i anden planperiode er beskrevet i forhold til den nye afgrænsning, som fremgår af kortet på side 7.

Klintholm I/S, Svendborg og Nyborg Kommuner har fulgt op på indsatsen fra første planperiode for klokkefrø ved at oprense tre småsøer inden for Natura 2000-området.

Det fælles kommunale Klintholm I/S har sammen med Svendborg Kommune fortsat plejen af kalkoverdrev med afgræsning på ca. 6 ha og foretaget mindre rydninger på ca. 1 ha. Skydebanen, der havde nedfaldsområde på et potentielt overdrevsareal og klokkefrøvandhul, er flyttet væk fra Natura 2000-området. For at sammenbinde forekomsterne af kalkoverdrev og forbedre spredningen af klokkefrø, har Klintholm I/S og Svendborg Kommune fortsat indsatsen for udvikling af kalkoverdrev på arealer med permanent græs og på et tidligere omdriftsareal.

Nyborg Kommune har fulgt op på rydningen af kystklinten ved Tårup med afgræsning. Kystklinten er nu medtaget i udpegningsgrundlaget.

Nedenstående tabel viser en oversigt over de gennemførte tiltag inden for Natura 2000-området i anden planperiode.

Tabel 1: Følgende indsatser er finansieret via kommunernes egne midler eller DUT-midler.

	Indsats	**Kommunalt ejet (Klintholm I/S)**	**Privatejet**
Svendborg Kommune	Restaurering af vandhuller	3 realiseret	
	Fortsat udvikling af overdrev på tidligere omdriftsareal (kommunen forpagter arealet)		ca. 5 ha
	Flytning af skydebane ud af Natura 2000-området	realiseret	
Nyborg Kommune	Sikret afgræsning omkring vandhuller		0,3 ha
	Sikret afgræsning kystklint		1 ha

Tabel 2: Følgende indsatser er finansieret gennem landdistriktsmidler eller anden finansiering.

	Indsats	Kommunalt ejet (Klintholm I/S)	Privatejet
Svendborg Kommune	Pleje af kalkoverdrev	ca. 6 ha	ca. 1 ha
	Pleje af græsareal med potentiale for udvikling til kalkoverdrev	ca. 7 ha	
	Rydning af kalkoverdrev	ca. 1 ha	
	Udlægning af omdriftsareal til udvikling af kalkoverdrev (pleje af græs)		ca. 5 ha
Nyborg Kommune	Rydning kystklint		ca. 1 ha
	Opdræt af klokkefrøer (LIFE AMPHICON igangværende)		600 individer

Uden for Natura 2000-området
Natura 2000-området har en meget begrænset udstrækning. Derfor har Svendborg og Nyborg Kommuner også videreført arbejdet fra første planperiode med indsatser uden for Natura 2000-området for at skabe gode sammenhænge mellem ynglevandhuller, fourageringsarealer og overvintringssteder. Nyborg Kommune har oprenset og restaureret 1 småsø og etableret 2 nye.

Klintholm I/S har etableret en række søer, som led i udvidelse af affaldsdeponiet, hvor tre småsøer uden for Natura 2000-området blev nedlagt. Klintholm I/S har således etableret én sø inden for Natura 2000-området og syv udenfor området på tilsammen 6.975 m^2 svarende til det dobbelte areal af de tre nedlagte småsøer.

Nyborg Kommune indgår i Life-projektet LIFE AMPHICOM, hvor klokkefrøbestanden ved Tårup Strand har fået et genetisk boost ved udsætning af klokkefrø. De udsatte klokkefrøer er opdrættet fra æg, der er indsamlet på Klintholm.

3.2 Foreløbig vurdering af gennemførelse af sidste Natura 2000-handleplan

Kommunen vurderer, at indsatserne i anden planperiode er gennemført.

Næsten alle områdets småsøer har en god-høj tilstand. De er rentvandede og har en udbredt undervandsvegetation og ligger lysåbent i et afgræsset areal. Klokkefrø har en stabil bestand.

Arealet med kalkoverdrev er øget med 1,6 ha og kalkoverdrev er i en positiv udvikling, hjulpet af en stabil afgræsning og rydninger. Naturens økologiske træghed medfører, at forbedringen af naturtilstanden i de fleste tilfælde først kan erkendes efter en årrække. Dette gælder især for overdrev, hvor lang kontinuitet i driften uden tilførsel af næringsstoffer er vigtig.

Effekten af indsatserne bliver løbende vurderet i det Nationale Overvågningsprogram for Vandmiljø og Natur (NOVANA), som overvåger vandmiljøets og naturens tilstand inden for de områder, der prioriteres i forhold til de politisk fastsatte økonomiske rammer.

4. Behov for indsatser i 3. planperiode

Natura 2000-plan 2022-2027 for N118, Søer ved Tårup og Klintholm, beskriver de konkrete mål for indsatsen.

På baggrund af Natura 2000-planen har kommunerne vurderet, at der er behov for følgende ny indsats:
At iværksætte bekæmpelse af invasive arter på 2 ha på strandvold ved Klintholm.

Der er herudover behov for at opretholde den gode tilstand i områdets småsøer og overvintringssteder for klokkefrø. Behov for forbedringer af småsøerne vurderes gennem planperioden og iværksættes, hvis det er hensigtsmæssigt.

Det undersøges, om der ved Klintholm er behov for at sikre nogle af småsøerne mod oversvømmelse fra havet og i givet fald, om der kan findes en løsning. Fire vandhuller ligger med under 1,5 meters højvandsbeskyttelse og flere med under 2,0 meters højvandsbeskyttelse.

Ved Tårup Strand er det nødvendigt løbende at sikre, at Lergraven forbliver lysåben fx ved fjernelse af dunhammer og tagrør.

Desuden er der behov for at fortsætte afgræsning af kystklint og kalkoverdrev samt af arealer med potentiale for udvikling af kalkoverdrev for at binde forekomster af kalkoverdrev sammen. Ifølge den første Natura 2000-plan skulle arealet af kalkoverdrev øges i størrelsesordenen 3-5 ha. Arealet med kalkoverdrev er jævnfør basisanalysen for tredje planperiode øget med 1,6 ha. Der er behov for efterrydning på ca. 0,5 ha. Det undersøges, om det vil være hensigtsmæssigt at kombinere strukturskabende indsatser på kalkoverdrev og potentielle overdrevsarealer, med assisteret frøspredning fra overdrevets kerneområder.

Tabel 3: Behov for indsatser for naturtyperne.

Forventede indsatser		**Skøn over behov:**		
		Igangværende indsats	**Ny indsats**	**Samlet behov for indsats**
Lysåbne naturtyper	Bekæmpelse af invasive arter, strandvolde.		2 ha	2 ha
	Afgræsning: Overdrev og kystklint.	ca. 8 ha		ca. 8 ha
	Opfølgende rydning for opvækst af tjørn, rynket rose og brombær, overdrev.	0-1 ha		0-1 ha
	Udvidelse af overdrevsarealer og sammenbinding.	2-4 ha		2-4 ha
	Behov for strukturskabende indsatser på overdrev og potentielt overdrev samt assisteret frøspredning undersøges og udføres hvis hensigtsmæssigt.		op til 9 ha	op til 9 ha

Tabel 4: Behov for indsatser for arter udover indsatser for naturtyper på lysåbne naturtyper

Forventede indsatser, arter	**Skøn over behov:**		
	Igangværende indsats	**Ny indsats**	**Samlet behov for indsats**
Forbedringer af småsøer		2-5 stk.	2-5 stk.
Opdræt af klokkefrøer (LIFE AMPHICON)	600 individer	300 individer	900 individer
Behov for højvandsbeskyttelse af småsøer undersøges og udføres hvis hensigtsmæssigt.		op til 250 meter	op til 250 meter

Svendborg og Nyborg Kommuner har sammen med de øvrige kommuner på Fyn og øer samt Naturstyrelsen sendt ansøgning til EU om Life-midler til at fremme biodiversiteten på Fyn. Østfyn indgår som projektområde med indsatser for at styrke bestanden af klokkefrø både inden for og uden for Natura 2000-området og for at binde bestandene ved Klintholm og Tårup Strand sammen.

Som led i denne ansøgning har kommunerne på Fyn fået udarbejdet en forvaltningsplan for klokkefrø. Status er, at det er lykkedes at fastholde bestande ved Klintholm og Taarup Strand og etablere tre nye delbestande. Bestanden ved Klintholm anses for nøglen til bevarelsen af klokkefrø på Østfyn. Bestanden ved Klintholm har nået områdets bærekapacitet og der finder en spredning af klokkefrøer sted til andre områder. Det vurderes dog, at klokkefrøen kun kan bevares på Østfyn på længere sigt, hvis der skabes en langt større bestand, som et netværk af mindre delbestande. Der skal bl.a. etableres individuelle populationer på minimum 1.000 voksne individer, og der anbefales, at en sammenhængende population på ca. 1.700 individer vil kunne sikre klokkefrø på sigt mod indavlsdepression. Klokkefrø vurderes at kræve 20-40 m^2 egnet ferskvandshabitat per voksent individ, hvor afgræsning med storkreaturer er essentielle for at skabe den optimale økologiske struktur.

For at det kan lykkes at fastholde klokkefrø på Østfyn, skal der skabes sammenhæng mellem et tilstrækkeligt antal velfungerende ynglevandhuller, fourageringsvandhuller og overvintringssteder forbundet af egnede forbindelser. Så derfor er det også nødvendigt med indsatser uden for Natura 2000-området.

Bekæmpelse af invasive arter på strandvold er ny indsats i tredje planperiode. Rynket rose ved Klintholm. Foto: Dorit Fruergaard.

5. Indsatser fordelt på aktør

Nyborg og Svendborg Kommuner vil hver især udføre arbejdet inden for kommunernes geografiske områder.

Klintholm I/S skal som offentlige lodsejere selv organisere gennemførsel af indsatser på egne arealer. Det vil ske i samarbejde med Svendborg Kommune.

Det er muligt at finde relevante Natura 2000-geodata i MiljøGIS[1]. Endvidere kan overvågningsdata fra NOVANA-programmet tilgås via Danmarks Miljøportal[2] og i Natura 2000-basisanalyserne.

6. Prioritering af den forventede indsats

Bekæmpelse af invasive arter på strandvolde ved Klintholm igangsættes tidligt i planperioden. Bekæmpelse af de invasive arter kan foretages ved maskinel optrækning, maskinel eller manuel slåning, afgræsning og ofte i en kombination. Metoden afklares og arbejdet koordineres med eventuel højvandsbeskyttelse af småsøer. Der tages særligt hensyn til områdets forekomst af den fredede plante stor gyvelkvæler.

Undersøgelse af behov for højvandsbeskyttelse af småsøer af hensyn til klokkefrø og stor vandsalamander ved Klintholm igangsættes tidligt i planperioden og udføres, hvis der er behov.

Arbejdet med strukturskabende elementer og eventuel assisteret frøspredning påbegyndes i første halvdel af planperioden.

Løbende vedligeholdelse af Lergraven ved Tårup Strand gennem LIFE AMPICON og sikring af afgræsning ved vandhuller og kystklint.

Behov for oprensning af småsøerne følges gennem hele perioden og iværksættes hvis hensigtsmæssigt.

Tilsvarende følges udviklingen af kalkoverdrev og kystklint og plejen tilpasses, herunder iværksættes eventuel efterrydning.

7. Forventede initiativer og plan for interessentinddragelse

Plejen af kystklinten og det eksisterende overdrevsareal samt udvidelsen af overdrevsarealet vil ske i tæt dialog mellem den pågældende kommune og de enkelte lodsejere.

Eventuel pleje og forbedring af områdets småsøer vil i hvert tilfælde ligeledes blive aftalt mellem den pågældende kommune og den enkelte lodsejer.

Øvrige interessenter holdes orienteret med mulighed for at komme med input. Brugerne af Klintholm I/S' naturarealer vil blive orienteret om indsatser på Klintholm I/S i forbindelse med brugergruppemøder hvert/hvert andet år. Inddragelsen af øvrige interessenter sker primært gennem kommunernes grønne råd, hvor der er repræsentanter fra en bred vifte af natur- og lodsejerinteresser. De grønne råd holder møder 2-4 gange om året.

[1] https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=natura2000planer3-2022

[2] https://www.miljoeportal.dk/

Bilag 1: Kort

Kortlagte lysåbne habitatnaturtyper

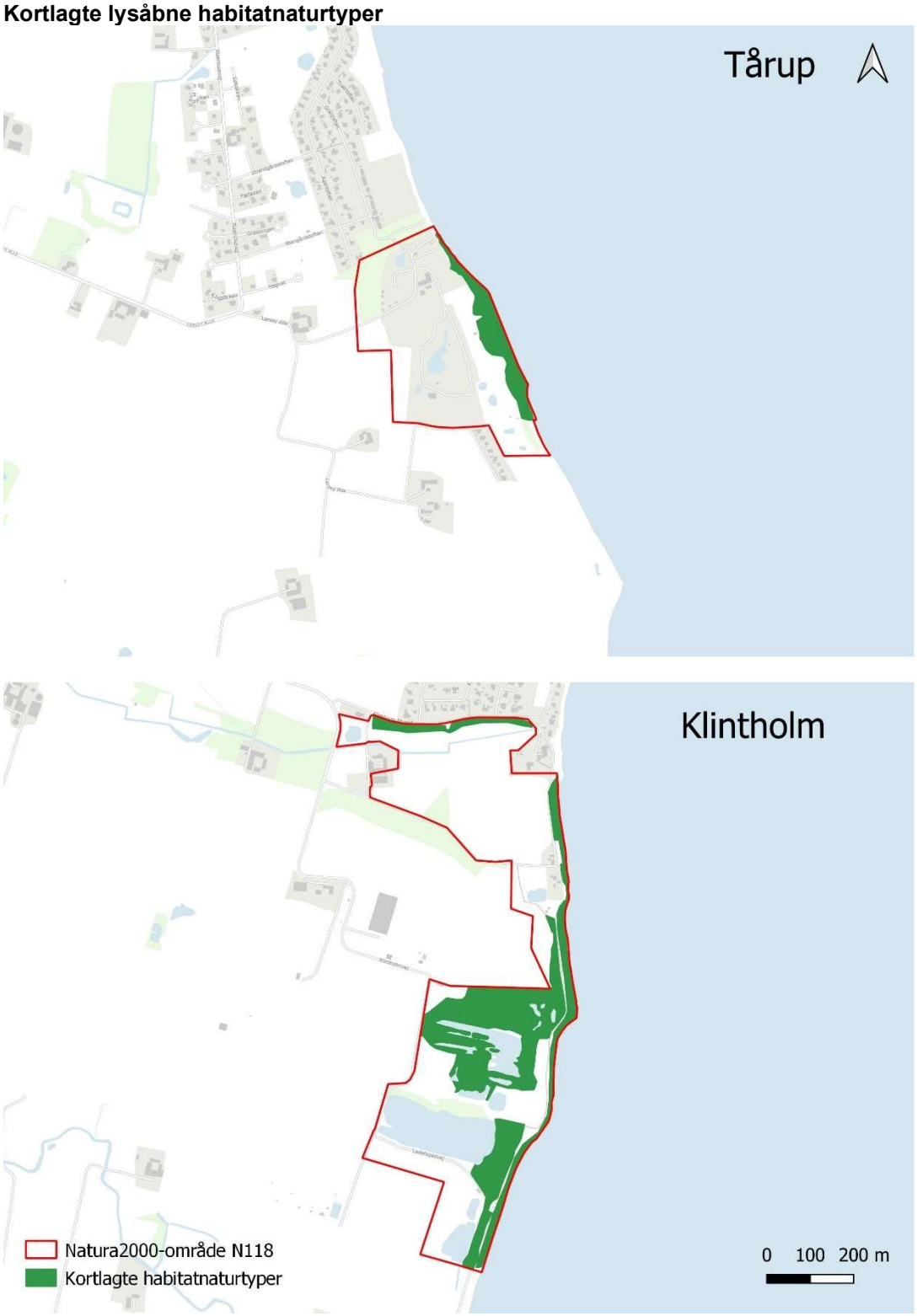

De enkelte habitatnaturtyper kan ses på Miljøstyrelsens hjemmeside (Miljøgis.)

Kortlagte levesteder klokkefrø og stor vandsalamander

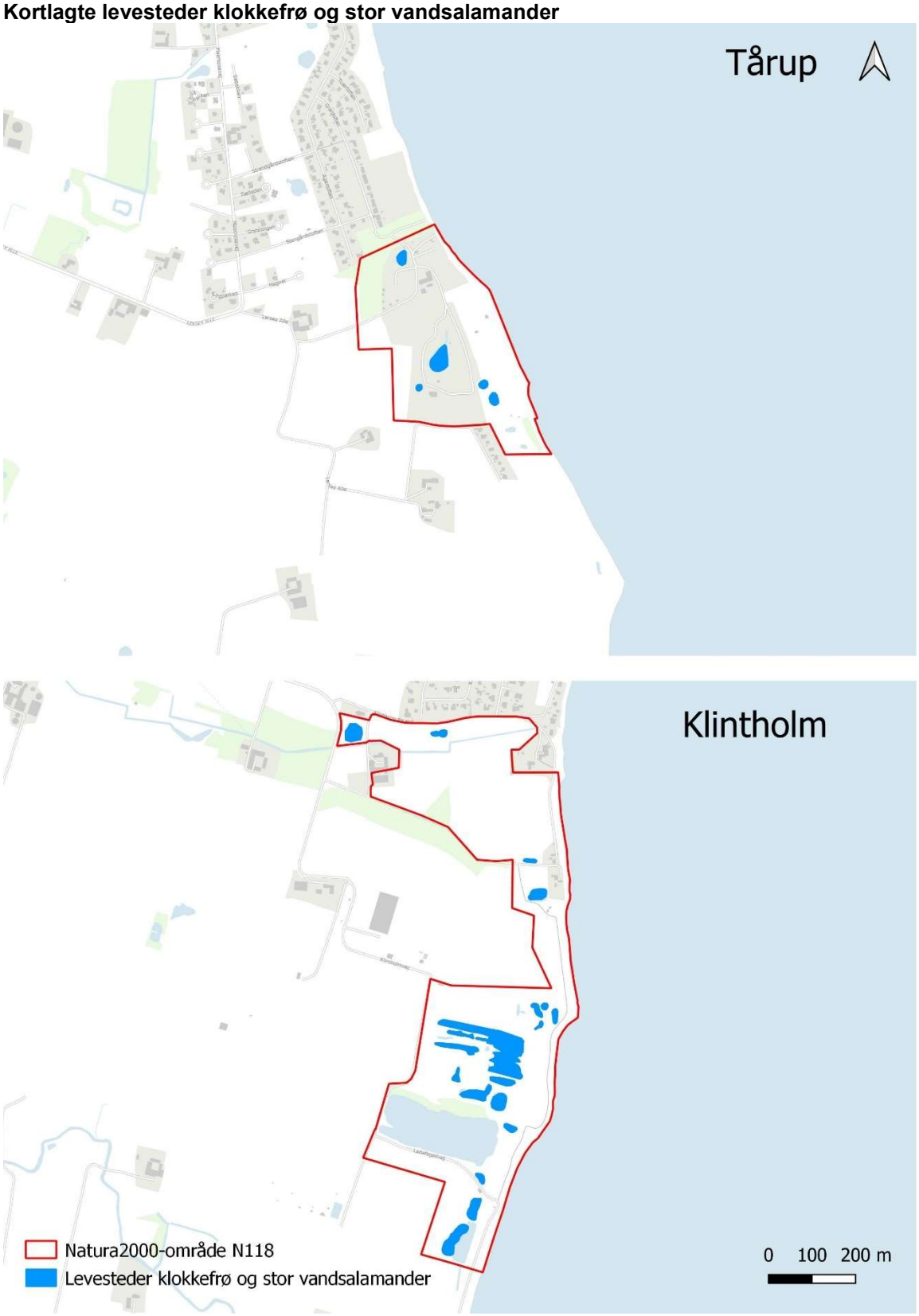

Levestederne for hver enkelt art kan ses på Miljøstyrelsens hjemmeside (Miljøgis.)